

Bijlage 1 – Toelichting bij de analyse Weidevogelgebied bij kleine kernen

Deze analyse is opgesteld ter uitvoering van motie 1929 “Kies voor leefbare kernen”. De analyse geeft inzicht in de wijze waarop de voorgestelde wijzigingen in de weidevogelgebieden in de Herziening Omgevingsbeleid 2025 doorwerken voor het instrument Straatje erbij bij kernen met een **inwonertal van 250 tot 10.000 inwoners**.

In totaal zijn in de analyse **160 kernen**¹ betrokken. Voor al deze kernen is weergegeven hoe het weidevogelgebied zich onder het vigerende beleid verhoudt tot de kern en hoe deze situatie verandert in het voorstel van de Herziening Omgevingsbeleid 2025. De analyse is daarmee primair gericht op de doorwerking van de weidevogelgebieden op kernniveau, zoals gevraagd in de motie. Uit de inventarisatie blijkt dat bij het grootste deel van de kernen geen wijziging optreedt in de ligging van het weidevogelgebied. Voor circa **99 kernen** blijft de situatie ten opzichte van het vigerende beleid ongewijzigd. In deze gevallen vormen de weidevogelgebieden geen nieuw of aanvullend kader voor Straatje erbij. Het gaat hierbij zowel om kernen waar geen weidevogelgebied aanwezig is, als om kernen waar het weidevogelgebied onder het vigerende beleid al aanwezig was en dat in het voorstel van de Herziening Omgevingsbeleid 2025 niet wijzigt.

Bij circa **47 kernen** wordt in het voorstel van Herziening Omgevingsbeleid 2025 nieuw of aanvullend weidevogelgebied aangewezen. In deze situaties wijzigt het beleidskader ten opzichte van het vigerende beleid. Deze wijziging leidt niet tot het onmogelijk worden van Straatje erbij. Waar nieuw weidevogelgebied wordt aangewezen, blijft realisatie mogelijk, mits compensatie plaatsvindt van het weidevogelgebied.

Daarnaast zijn er circa **14 kernen** waar bestaand weidevogelgebied vervalt of wordt verplaatst. Hiervan wordt in **7 kernen** weidevogelgebied volledig geschrapt, waardoor de weidevogelgebieden als beperkend kader vervalt in het voorstel van de Herziening Omgevingsbeleid 2025 ten opzichte van het vigerende beleid. In de overige **7 kernen** wordt het weidevogelgebied verplaatst, waarbij het beleid op de ene locatie vervalt en elders wordt aangewezen. Hierdoor verschuift het beleidskader rond de kern en ontstaat lokaal ruimte waar het beleid vervalt, terwijl op nieuw aangewezen locaties de mogelijkheid voor Straatje erbij blijft bestaan, mits compensatie plaatsvindt.

Omdat dorpskernen en lintbebouwing niet altijd juridisch of geometrisch scherp zijn afgebakend, is in deze analyse geen exacte kwantitatieve benadering gehanteerd op basis van oppervlakten of percentages. In plaats daarvan is per kern beoordeeld in welke mate weidevogelgebied aanwezig is en hoe deze situatie verandert tussen het vigerende beleid en het voorgestelde beleid in de Herziening 2025. Deze beoordeling is uitgevoerd op basis van kaarten uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) en professionele ruimtelijke expertise. De

---

¹ Bij de analyse is aangesloten bij de kernen zoals opgenomen in het onderzoek *Leefbaarheid en vitaliteit van kernen in Zuid-Holland* (2024). Niet alle opgenomen locaties zullen in de praktijk door iedereen als zelfstandige kern worden ervaren, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een bungalowpark, een woon-zorglocatie of een bebouwingscluster dat onderdeel is van een grotere kern. In deze analyse is echter consequent uitgegaan van de in het onderzoek gehanteerde definitie en is daarvan niet afgeweken.

gekozen werkwijze sluit aan bij het beleidsmatige karakter van de vraag en voorkomt schijnprecisie. Hierbij wordt een zo zorgvuldig mogelijk en onderling vergelijkbaar beeld geboden.

Bij de beschrijving van de situatie is onderscheid gemaakt tussen kernen zonder weidevogelgebied, kernen waar het weidevogelgebied gedeeltelijk tot grotendeels aanwezig is en kernen die vanuit de weidevogelgebieden (bijna) volledig worden omsloten. Deze situatieduiding dient uitsluitend als basis voor de vergelijking tussen het vigerende beleid en het beoogde beleid in de Herziening Omgevingsbeleid 2025 en is niet bedoeld als uitspraak over de haalbaarheid van concrete plannen.

De analyse doet geen uitspraak over individuele bouwlocaties of besluitvorming op projectniveau. Zij biedt een beleidsmatig overzicht van de wijze waarop de weidevogelgebieden doorwerken voor Straatje erbij bij kleine kernen. Andere beleidsaspecten binnen het omgevingsbeleid, zoals beschermingscategorieën ruimtelijke kwaliteit, Natura 2000, molenbiotopen en LIB5-contouren, zijn in deze inventarisatie niet betrokken. Deze kunnen in de praktijk een rol spelen bij de uiteindelijke afweging per locatie, maar maken geen onderdeel uit van deze specifieke analyse.